

Stqarrija għall-Istampa

Il-Lussemburgu, is-6 ta' Lulju 2022

L-awdituri jqajmu dubju dwar l-eżitu tal-approċċ, użat mill-UE, tal-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità

Introdott fl-1991, il-programm LEADER – il-politika parteċipatorja minn isfel għal fuq li l-UE tuża għall-iżvilupp rurali – għen biex l-impenn lokali jiġi faċilitat. Iżda l-approċċ tiegħu huwa għali u l-proċessi ta' approvazzjoni li juża jimxu bil-mod. Aktar minn 10 snin wara t-tweġġ tal-ewwel awditu, rapport speċjali li ġie ppubblikat illum mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) jikkonkludi li hemm ftit li xejn evidenza biex tagħti x'tifhem li l-benefiċċji tal-approċċ LEADER huma akbar mill-ispejjeż u r-riskji involuti.

L-UE użat l-approċċ LEADER (żvilupp lokali mmexxi mill-komunità) għal proġetti f'żoni rurali, urbani u kostali, b'ammont sa EUR 9.2 biljun f'finanzjament ippjanat fil-perjodu 2014-2020. Dan l-approċċ huwa maħsub biex jieħu vantaġġ mill-għarfien espert u l-esperjenza tal-komunitajiet lokali biex jiddefinixxi l-ħtiġijiet ta' żvilupp tagħhom. Il-gruppi ta' azzjoni lokali huma pern għal dan il-proċess: jikkontribwixxu għat-tfassil ta' strategija ta' żvilupp lokali, u huma responsabbli biex jinizjaw u jżviluppaw proġetti għall-issodisfar ta' ħtiġijiet lokali reali. Għalkemm il-LEADER jidher attraenti bil-miktub, tibqa' l-mistoqsija ta' jekk dan l-approċċ kienx ta' benefiċċju fil-prattika.

“L-approċċ LEADER tfassal b'għan ta' min ifaħħru: li jiffaċilita l-impenn u l-emancipazzjoni lokali għall-benefiċċju taż-żoni rurali tal-UE,” qalet Eva Lindström, il-Membru tal-QEA responsabbli għall-awditu. *“Dan jinvolvi spejjeż u riskji żejda, li jistgħu jiġu ġustifikati jekk l-approċċ iġib miegħu benefiċċji addizzjonali meta mqabbel ma' tipi oħra ta' programmi ta' nfiq tal-UE. Sfortunatament, ma sibniex prova tangibbli li dan kien il-każ: ħafna mill-proġetti li ħarisna lejhom setgħu ġew iffinanzjati bi spiża aktar baxxa minn fondi oħra tal-UE.”*

L-awdituri jirrikonoxxu li l-LEADER għandu t-tendenza li jiffaċilita l-impenn lokali. Madankollu, ta' spiss il-gruppi ta' azzjoni lokali ma jkunux rappreżentattivi, u n-nisa u ż-żgħażaġh għadhom biss marginalment preżenti. L-approċċ parteċipatorju tal-LEADER jinvolvi spejjeż amministrattivi u operazzjonali għoljin. Dawn jinkludu attivitajiet biex jimpenjaw lill-komunità lokali u jappoġġaw lill-applikanti, u jinvolvu rekwiżiti amministrattivi żejda meta mqabbla ma' programmi tradizzjonali ta' nfiq. Skont il-Kummissjoni Ewropea, dawn l-ispejjeż laħqu total ta' aktar minn EUR 1 000 000 000 (jiġifieri kwart tal-infiq totali) sa tmiem l-2020. L-awdituri jgħidu li l-proċessi

L-iskop ta' din l-istqarrija għall-istampa huwa li jingħataw il-messaġġi prinċipali tar-rapport speċjali maħruġ mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri. Ir-rapport sħiħ huwa disponibbli fuq eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

ta' applikazzjoni u approvazzjoni tal-proġett, li jistgħu jinvolvu sa tmien passi, jibqgħu wisq ikkumplikati u jimxu bil-mod wisq. B'riżultat ta' dan, l-Istati Membri ħallsu biss 39 % tal-proġetti, u wieħed minnhom (is-Slovakkja) ma ffinanzja l-ebda proġett.

Fir-rapport tagħhom, l-awdituri jiġbdu l-attenzjoni wkoll għall-mod kif jintuza l-finanzjament. F'xi pajjiżi tal-UE, bħall-Ġermanja, il-flus mill-LEADER jew mill-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità jkopru proġetti, bħal toroq tal-irħula, dwal tat-toroq jew kindergartens, li tipikament huma kompiti statutorji li għandhom jitwettqu mill-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali jew municipali. Barra minn hekk, proġetti appoġġati – pereżempju x-xiri ta' tratturi għall-bdiewa – xi drabi jistgħu jiġu indirizzati aħjar u b'mod aktar speċifiku minn miżuri ta' żvilupp rurali mhux LEADER, u permezz ta' programmi oħra ta' nfiq tal-UE.

Kollox ma' kollox, l-awdituri jikkonkludu li hemm ftit li xejn evidenza li tagħti x'tifhem li l-benefiċċji addizzjonali tal-LEADER jiġġustifikaw l-ispejjeż tiegħu meta mqabbla ma' tipi oħra ta' finanzjament. Il-Kummissjoni Ewropea tinsab fil-proċess li teżamina r-rilevanza, l-effettività, l-effiċjenza, il-koerenza u l-valur miżjud tal-LEADER. Iżda l-evalwazzjoni tiegħu mhijiex se tiġi ppubblikata qabel is-sena d-dieħla. Fid-dawl tal-ispejjeż u r-riskji addizzjonali li jiġb miegħu u n-nuqqas kontinwu ta' benefiċċji dimostrabbli, l-awdituri tal-UE jappellaw għal valutazzjoni bir-reqqa u fil-fond tal-LEADER u l-approċċ ta' żvilupp lokali mmexxi mill-komunità.

Informazzjoni ġenerali

Fil-perjodu 2014-2020, il-LEADER kien parti obbligatorja mill-programmi tal-iżvilupp rurali kollha. Minn dan il-punt 'il quddiem, il-leġiżlazzjoni tal-UE kienet titlob li l-Istati Membri tal-UE, ħlief il-Kroazja, jonfqu mill-inqas 5 % tal-finanzjament għall-iżvilupp rurali tagħhom fuq il-LEADER.

Ir-Rapport Speċjali 10/2022, *"Il-LEADER u l-iżvilupp lokali mmexxi mill-komunità jiffaċilitaw l-impenn lokali iżda l-benefiċċji addizzjonali għandhom ma jidhrux suffiċjentement"*, huwa disponibbli fuq is-sit web tal-QEA (eca.europa.eu).

Dan l-awditu jagħti segwitu wkoll għar-rapport speċjali preċedenti *"[Implimentazzjoni tal-approċċ LEADER għall-iżvilupp rurali](#)"* li ġie ppubblikat fl-2010.

Il-QEA tippreżenta r-rapporti speċjali tagħha lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill tal-UE, kif ukoll lil partijiet ikkonċernati oħra bħall-parlamenti nazzjonali, il-partijiet ikkonċernati tal-industrija u r-rappreżentanti tas-soċjetà ċivili. Il-maġġoranza l-kbira tar-rakkomandazzjonijiet li jsiru fir-rapporti jiddaħhlu fil-prattika.

Kuntatt għall-istampa

Uffiċċju tal-istampa tal-QEA: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547